Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Скопје, 21 март 2022 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: февруари 2022 година

– Во февруари 2022 година, **паричната маса (монетарниот агрегат М3[1,2])** бележи пад од 0,5% на месечна основа, пред сѐ како резултат на намалувањето на депозитните пари[3], при остварен пад и на долгорочните депозити до две години, во услови на раст на краткорочните депозити. Годишниот раст изнесува 6,8% и во поголем дел е резултат на зголемените краткорочни депозити, а во помал дел и на депозитните пари, при забележан пад на долгорочните депозити до две години. Готовите пари во оптек се речиси непроменети на месечна и на годишна основа.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити[4,5] на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	1.2022	2.2022	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	01.2022	2.2022	1.2022	2.2022
Парична маса М4	**491,717**	**500,202**	**507,536**	**521,005**	**516,128**	**514,222**	**7.9**	**6.7**	**8.2**	**7.0**	**6.5**	**5.3**	**-0.9**	**-0.4**
Парична маса М3	**441,478**	**451,639**	**460,723**	**474,753**	**469,927**	**467,548**	**9.4**	**8.3**	**10.1**	**8.8**	**8.3**	**6.8**	**-1.0**	**-0.5**
од кои:														
Готови пари во оптек	43,350	43,604	44,951	44,480	43,262	43,281	14.4	6.0	7.9	1.8	-0.3	0.0	-2.7	0.0
Вкупни депозити	**439,343**	**447,237**	**453,469**	**468,649**	**464,690**	**462,742**	**7.4**	**6.8**	**8.3**	**7.8**	**7.4**	**6.1**	**-0.8**	**-0.4**
од кои:														
Корпоративен сектор	122,085	128,970	130,048	137,557	133,296	130,016	12.9	16.7	15.6	11.6	11.5	8.3	-3.1	-2.5
Во денари	85,618	88,994	87,402	92,116	89,641	86,923	12.8	14.7	9.7	6.7	8.3	4.9	-2.7	-3.0
Во странска валута	36,467	39,976	42,646	45,441	43,655	43,093	13.0	21.4	29.8	23.2	18.9	15.8	-3.9	-1.3
Домаќинства	289,941	292,359	297,702	305,407	305,213	306,700	5.2	4.2	6.9	7.1	6.8	6.0	-0.1	0.5
Во денари	152,839	152,597	154,062	151,822	149,299	149,275	3.6	2.3	5.7	0.5	-0.5	-2.5	-1.7	0.0
Во странска валута	137,102	139,762	143,640	153,585	155,914	157,425	7.1	6.4	8.3	14.4	14.9	15.5	1.5	1.0
Вкупни кредити	**361,561**	**370,862**	**375,116**	**386,884**	**386,900**	**390,269**	**5.2**	**5.1**	**6.3**	**8.3**	**8.4**	**8.9**	**0.0**	**0.9**
од кои:														
Корпоративен сектор	171,117	175,067	176,093	184,675	184,672	187,018	2.1	1.2	4.8	8.7	9.0	10.0	0.0	1.3
Во денари	103,024	106,876	107,485	114,622	114,755	115,672	-0.6	0.2	5.5	11.6	11.8	12.4	0.1	0.8
Во странска валута	68,093	68,191	68,608	70,053	69,917	71,346	6.3	2.9	3.7	4.3	4.6	6.4	-0.2	2.0
Домаќинства	188,697	193,906	197,127	200,249	200,311	201,334	8.1	8.7	7.5	7.8	7.8	7.8	0.0	0.5
Во денари	106,994	109,484	111,470	113,317	113,447	114,033	10.7	10.1	7.2	7.9	7.9	7.7	0.1	0.5
Во странска валута	81,703	84,422	85,657	86,932	86,864	87,301	4.8	7.0	7.8	7.6	7.7	7.8	-0.1	0.5

Извор: НБРСМ.

---

[1] Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат М3 како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

[2] Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат М3 (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат М3 и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата:
http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

[3] Депозитните пари се однесуваат на тековните сметки кај банките и штедилниците и тековните сметки на останатите финансиски институции кај Народната банка.

[4] Годишните стапки на кредитите во периодот од јули 2019 година па наваму се под влијание на ефектите од мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од една година.

[5] Податоците за монетарните агрегати, како и вкупните депозити и кредити заклучно со август 2020 година, не ги вклучуваат податоците за една банка на која во август 2020 година ѝ е укината дозволата за основање и работење и е отворена стечајна постапка.

- Во февруари, **вкупните депозити**[6] забележаа пад од 0,4% на месечно ниво, како резултат на падот на депозитите на корпоративниот сектор, во услови на умерен раст на депозитите кај домаќинствата. Анализирано на годишна основа, растот на вкупните депозити од 6,1% се должи на зголемените депозити кај двата сектора, со поголем придонес на секторот „домаќинства".

- **Вкупните кредити**[7], во февруари, остварија месечен и годишен раст од 0,9% и 8,9%, соодветно, како резултат на зголеменото кредитирање на двата сектора, коешто е поизразено кај корпоративниот сектор.

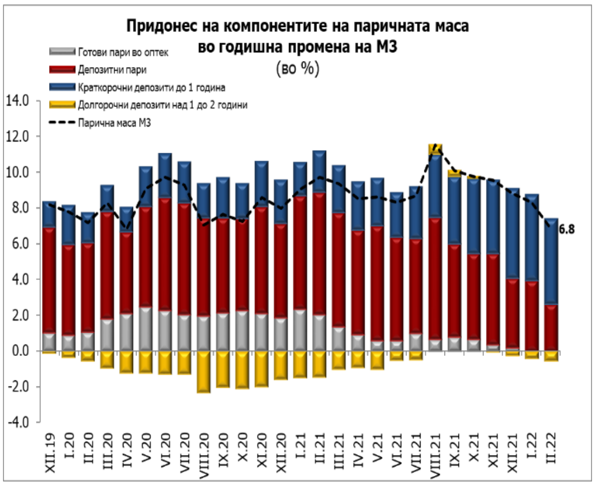

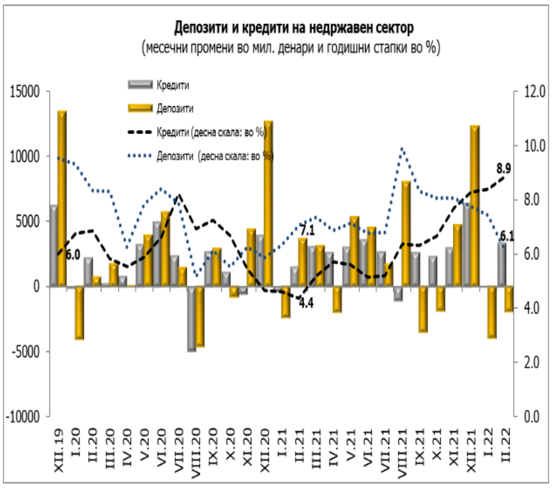

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор[8]

Извор: НБРСМ.

[6] Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

[7] На 9 август 2018 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија" бр. 149/18), според која банките имаат обврска да ги пренесат од билансна во вонбилансна евиденција (и да продолжат со пренесување на) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од една година. Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик започна да се применува од 1. јули 2019 година со што ефектот од споредбената основа се исцрпи во јули 2020 година. Оттука, разликите во годишните стапки на промена на кредитите со и без ефектот од извршените отписи се незначителни, поради што од августовското соопштение натаму овие споредби се прекинуваат.

[8] За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

- Вкупните **депозити на корпоративниот сектор** забележаа надолна месечна промена од 2,5%. Промената пред сè произлегува од намалувањето на депозитните пари, а во помал дел и од краткорочните депозити во странска валута и долгорочните депозити во денари, во услови на умерен раст на останатите компоненти. На годишна основа, растот од 8,3% се должи на повисоките депозитни пари, како и на краткорочните и на долгорочните депозити во странска валута, при остварен пад на долгорочните и на краткорочните депозити во денари.

- Во февруари, **кредитите на корпоративниот сектор**[9] се зголемени за 1,3% во однос на претходниот месец, како резултат на растот на кредитите во денари и во странска валута, со поизразен придонес кон растот на кредитите во странска валута. Годишниот раст изнесува 10,0%, со поголем придонес кон растот на денарските кредити.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата[10]

Извор: НБРСМ.

[9] Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.
[10] За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.

- Кај вкупните **депозити на домаќинствата,** во февруари, е забележан месечен и годишен раст од 0,5% и 6,0%, соодветно. Притоа, растот по двете основи во поголем дел е резултат на краткорочните депозити во странска валута, а помал позитивен придонес имаат депозитните пари и долгорочните депозити во странска валута, во услови на остварен пад на долгорочните и на краткорочните депозити во денари.

- Во февруари, **кредитите на домаќинствата** се зголемија за 0,5% на месечна основа и 7,8% на годишна основа, што се објаснува со порастот на кредитите во денари и во странска валута, којшто е поизразен кај кредитите во денари.

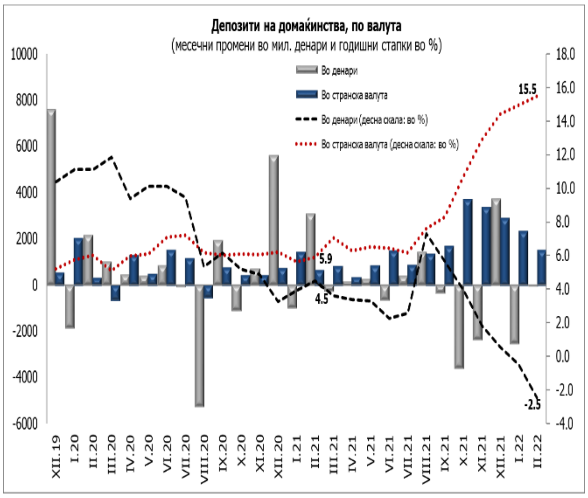

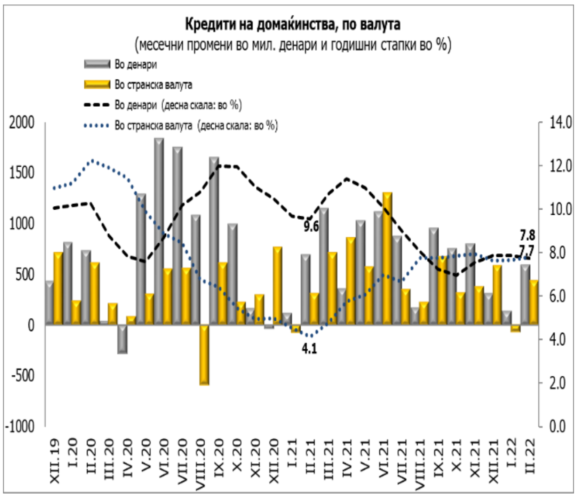

Извор: НБРСМ.

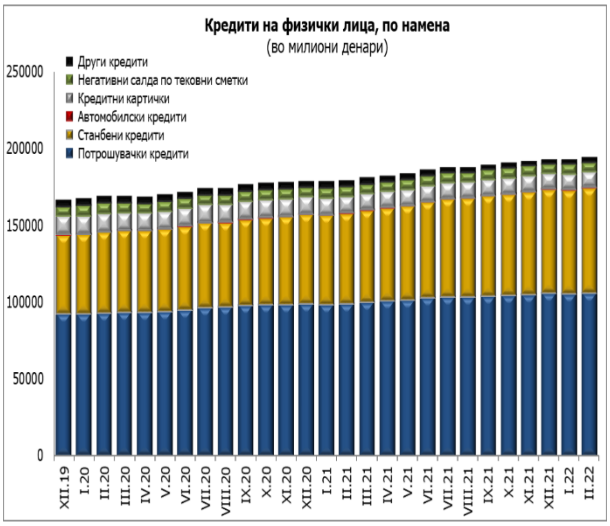

Извор: НБРСМ.

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	1.2022	2.2022	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	1.2022	2.2022	1.2022	2.2022
Потрошувачки кредити	99,721	102,516	103,902	105,888	105,159	105,735	6.7	7.9	6.2	7.2	7.3	7.2	-0.7	0.5
Станбени кредити	59,901	62,384	65,006	67,353	67,657	68,385	13.1	14.7	16.1	15.5	15.6	15.5	0.5	1.1
Автомобилски кредити	263	242	242	237	231	226	-14.0	-17.1	-16.9	-15.9	-16.4	-15.6	-2.4	-2.3
Кредитни картички	10,539	10,488	10,378	10,253	10,127	10,034	-8.9	-8.9	-10.9	-8.5	-7.1	-5.7	-1.2	-0.9
Негативни салда по тековни сметки	6,399	6,419	6,470	5,907	6,423	6,374	-1.5	3.4	3.0	1.5	1.1	1.9	8.7	-0.8
Други кредити	3,736	3,687	2,766	2,611	2,572	2,567	-5.8	-6.6	-29.3	-32.5	-32.3	-31.8	-1.5	-0.2

Извор: НБРСМ.

– Во февруари, анализирано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, **потрошувачките кредити** како најзастапена категорија се зголемија за 0,5% на месечна основа, при годишен раст од 7,2%. **Станбените кредити**, овој месец, бележат месечен и годишен раст од 1,1% и 15,5%, соодветно. Кај **автомобилските кредити,** во февруари, е остварено месечно и годишно намалување од 2,3% и 15,6%, соодветно, а кредитите одобрени на **кредитни картички** забележаа пад на месечно и на годишно ниво од 0,9% и 5,7%, соодветно. **Негативните салда на тековните сметки**, овој месец, се намалија за 0,8% на месечна основа, а годишниот раст изнесува 1,9%. Во февруари, кредитите одобрени врз **други основи** забележаа месечно и годишно намалување од 0,2% и 31,8%, соодветно.

***

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspx

Методолошки објаснувања:
http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:
http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Следни објавувања: Календар на објавување податоци
http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 април 2022 година (референтен пресек заклучно со март 2022).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нѐ на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).